

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Rapportage voortgang programmakredieten KRW 2016-2021 Nummer: Bestuursstukken\3352	Agendapunt: 7
--	----------------------

DB: Ja 25-5-2021	BPL: Ja 9-6-2021	FAZ: Ja 9-6-2021	VVSW: Nee	AB: Ja 23-6-2021
----------------------------	----------------------------	----------------------------	------------------	----------------------------

Opsteller: Emiel Galetzka, 0598-693248 Beleid, Projecten en Laboratorium	Opdrachtgever: Jelmer Kooistra	Portefeuillehouder: Jakob Bartelds
--	--	--

Ondersteuning van de afdeling: ☐ Technisch ☐ Juridisch ☒ Financieel ☒ Staf ☐ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging

Externe betrokkenen:	Reden:
	N.v.t.

<p>Samenvatting:</p> <p>Dit voorstel geeft inzicht in de voortgang in het jaar 2020 van de Programmakredieten KRW 2016-2021. Zoals in 2015 bij het AB-besluit over het beschikbaar stellen van deze programmakredieten aan het algemeen bestuur is toegezegd wordt jaarlijks gerapporteerd over de wijze waarop is omgegaan met het toegekende programmakrediet.</p> <p>Een belangrijke constatering is dat met name de realisatie van integrale projecten zoals hermeandering in combinatie met opgaven van uit het Natuurnetwerk sterk afhankelijk is van de beschikbaarheid van de gronden in het gebied voor inrichting. Onvoldoende beschikbaarheid vertraagd de uitvoering van sommige van deze maatregelen waardoor deze door lopen in de volgende planperiode. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om maatregelen in het Rolderdiep, Bronnegermeden en Zoerse landen. Voor de projecten Beekverhoging Drentsche Aa en Witterdiep kon de voorbereiding worden afgerond. De uitvoering van de projecten Flessehals Voorste Diep en Paardetangen is gereed.</p>

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Nee

AB Voorstel: Kennis nemen van de stand van zaken.

<p>Bijlagen: Ja</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bijlage 1: Grafische presentatie van voortgang KRW programmafinancieringsonderdelen, stand van zaken 31 december 2020 – Bijlage 2 (A) : Detailinformatie KRW programmafinancieringsonderdelen per 31 december 2020.

Bestuursvoorstel

Ter inzage DB: Nee

Onderwerp(en):

–

Ter inzage AB (iBabs): Nee

Onderwerp(en):

–

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Inleiding

In deze voortgangsrapportage is de rapportage over het Programmakrediet KRW 2016 - 2021 naar de stand van 31 december 2020 weergegeven.

Bij de vaststelling van het Beheerprogramma 2016 – 2021 in het algemeen bestuur van 30 september 2015 is een programmafinancieringskrediet voor een groot deel van de maatregelen verstrekt.

Hierin zijn de natuurvriendelijke oevers (NVO's) en de vispassages apart gebundeld en de overige maatregelen naar KaderRichtlijn Water (KRW)-watersysteem. Het op deze wijze bundelen van diverse maatregelen tot één krediet per soort maatregel (programmamakrediet) biedt de mogelijkheid snel in te spelen op eventuele ontwikkelingen, veranderingen en kansen. Bovendien sluit deze methode aan bij de provincie Drenthe (belangrijkste co-financier). De provincie Drenthe heeft in het Programma Natuurlijk Platteland Drenthe (waarin projecten en bijkomende financiering zijn opgenomen) een vergelijkbare bundeling opgenomen.

Naar aanleiding van de bij vaststelling van het Beheerprogramma 2016-2021 goedgekeurde programmafinanciering voor een groot deel van de hierin opgenomen maatregelen, is afgesproken dat het algemeen bestuur jaarlijks over de voortgang en de financiële stand van zaken gerapporteerd krijgt. Het doel van de rapportage is inzicht te geven in de voortgang en bij eventuele knelpunten aan te geven wat eraan is gedaan om deze op te lossen en eventuele bestuurlijk noodzakelijke acties aan te geven.

Overige afspraken rondom deze programmafinanciering betreffen:

- Mee- en tegenvallers zullen binnen het programmabudget opgevangen moeten worden, een dreigende overschrijding op het totale programmabudget zal de gebruikelijke weg via het dagelijks bestuur (melding) en het algemeen bestuur (mogelijke budgetaanpassing) doorlopen.
- Mogelijke financiële ruimte binnen een programmabudget kan niet worden aangewend voor nieuwe of extra maatregelen. Hiervoor zal het algemeen bestuur toestemming moeten verlenen.
- Het schuiven tussen de programmabudgetten, om tegenvallers op te vangen, is niet mogelijk. Ook hiervoor zal het algemeen bestuur toestemming moeten verlenen.

Programmafinanciering Kaderrichtlijn Water: Financiële stand van zaken per 31 december 2020

Voor de Kaderrichtlijn Water hebben we onze verplichtingen vastgelegd in het Stroomgebiedsbeheerplan Eems (2016-2021) en in ons Beheerprogramma 2016-2021. Voor de KRW-opgaven geldt een resultaatsverplichting. We worden door het Rijk en de EU gecontroleerd op het uitvoeren van de KRW maatregelen.

De KRW-verplichtingen voor de planperiode 2022-2027 worden via het nieuwe Stroomgebiedsbeheerplan en Waterbeheerprogramma vastgelegd.

Ons aandeel voor de periode 2016-2021 in de kosten van de KRW- en de overige maatregelen (conform bijlage 1 van het beheerprogramma 2016 – 2021) is in totaal begroot op € 22.618.900,-. Het beheerprogramma heeft een sterk vlottend (adaptief) karakter. Dit betekent ook dat zodra zich kansen voordoen om maatregelen eerder uit te voeren, deze worden gegrepen. Van de hiervoor genoemde totaalopgave was reeds voor € 1.525.000,- al krediet beschikbaar gesteld.

Daarnaast zal een deel via de exploitatie-uitgaven worden bekostigd in de periode 2016-2021.

Derhalve resteert voor programmafinanciering een totaal van € 19.408.900,-.

Bestuursvoorstel

Van het vorenstaande kan de volgende opsomming worden gegeven.

Maatregelenpakket KRW tranche 2016-2021		
KRW inrichtingsmaatregelen (pag. 66 Beheerprogramma)		
Inrichting		€ 16.647.900
Grondverwerving		€ 4.491.000
Kosten overige maatregelen /onderzoeken (pag. 67 Beheerprogramma)		
Maatregelen		€ 1.010.000
Onderzoeken		€ 470.000
Totaal		€ 22.618.900
Reeds separaat verstrekte kredieten		
AB 2 juli 2014 Baggeren Slochterdiep en zijtakken	€ 300.000	
AB besluit 16 maart 2005 Hermeandering (traject Ter Borg-Renneborg-Ter Apel)	€ 400.000	
AB besluiten 13 mei en 24 juni 2015 Aanleg oevers Schildmeer	€ 500.000	
AB 4 februari 2015 Vispassage Veelerdiep	€ 25.000	
AB 11 maart 2015 Uitvoeringsprogramma oppervlakte winning Drentsche Aa (UPDA)	€ 300.000	
		€ 1.525.000
Nog via afzonderlijk bestuursvoorstel te financieren		
Waterkwaliteitsbaggeren overig water	€ 100.000	
Verduurzaming Glastuinbouw	€ 210.000	
Pilot zwemwatermaatregelen (maatregelen)	€ 100.000	
		€ 410.000
Verwerkt danwel te verwerken in de exploitatiebegroting		€ 1.275.000
Resteert als Programmakrediet		€ 19.408.900

Bij de voorbereiding van de (deel-)projecten wordt zoveel mogelijk gezocht naar het synergievoordeel om de opgaven te combineren met andere opgaven binnen het waterschap. Hierdoor worden soms budgetten samengevoegd tot een totaal projectbudget dat ter besluitvorming aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd. Dit was ook het geval bij het afwateringskanaal Fiemel. Op 23 maart 2016 heeft het algemeen bestuur besloten tot het toevoegen van € 236.000,- uit het NVO programmakrediet aan het project.

Op 5 oktober 2016 is besloten het krediet inzake waterlichaam Hunze met € 1,4 miljoen te verlagen in verband met de POP-financiering, waardoor het formele budget van het Programmakrediet uitkomt op € 17.772.900,-.

Op 5 juli 2017 is besloten het KRW programmabudget voor KRW projecten in Groningen te verlagen met € 750.000,- omdat we POP3 subsidies verwachten.

Op 12 december 2018 is besloten het KRW programmabudget voor KRW projecten in Duurswold te verlagen met € 25.000,- omdat we POP3 subsidies verwachten. Dit is overgeheveld naar het uitvoeringskrediet van het project Kadetraject Tjuchem.

Op 26 juni 2019 heeft het Algemeen bestuur een aantal aanpassingen in de programmakredieten vastgesteld.

Bestuursvoorstel

Voor het onderdeel vispassages is voor vismigratie/visvriendelijk maken van gemaal Oostermoer een extra bedrag van € 177.454,- beschikbaar gesteld.

Hiermee komt het formele budget van het Programmakrediet nu uit op € 17.175.354,-. Verder heeft het Algemeen bestuur op 26 juni 2019 enkele verschuivingen naar de volgende programmaperiode 2022-2027 vastgesteld en het naar voren halen van project Noordma inclusief het benodigde krediet van € 1.350.000,- vanuit de programmaperiode 2022 -2027 naar de huidige programmaperiode. Zoals in het overzicht is aangegeven (lichtblauw) betreft dit de watersysteemgebieden Drentsche Aa (Rolderdiep, beekherstel en vismigratie naar volgende periode) en Hunze (Noordma vanuit periode 3 naar deze periode en Zoerse Landen en Bronnegermaden naar de volgende periode).

In de bestuursvergadering van 24 juni 2020 zijn de maatregelen voor de planperiode 2022-2027 vastgesteld. Een deel van de maatregelen die voor de periode 2016-2021 waren geprogrammeerd zijn gefaseerd naar de volgende planperiode. Dit betekent dat deze in het financieel overzicht ook in de volgende planperiode worden opgenomen en uit het programmakrediet zullen worden verwijderd. Bij de vaststelling van het waterbeheerprogramma 2022-2027 in december 2021 zal voor deze en de nieuw geplande investeringen in deze planperiode een nieuw programmakrediet worden aangevraagd. Voor de huidige programmaperiode is nog een besteding van € 6.437.382,- gepland. NB. de afgeraamde voorziene investeringen uit de periode 2016-2021 waren geraamd op een bedrag van circa 10,7 mln.

								wijziging		nog te besteden uit de planperiode 2016-2021
	Krediet			Besteed		Aangegane verplichtingen	Nog te besteden	naar 2022-	vanuit 2022-	
	Oorspronkelijk	Overheveling	Bijgesteld	t/m vorige	deze periode			2027	2027	
1. Natuurvriendelijke oevers	€ 3.962.400	€ -1.011.000	€ 2.951.400	€ 58.815	€ 345.710	€ 187.133	€ 2.359.743	€ -	€ -	€ 2.359.743
2. Vispassages	€ 375.000	€ 177.454	€ 552.454	€ 52.454	€ -	€ -	€ 500.000	€ -	€ -	€ 500.000
3. Krediet maatregelen waterlichaam Drentsche Aa	€ 3.915.000		€ 3.915.000	€ 38.434	€ 17.189	€ 47.125	€ 3.812.252	€ 1.905.000	€ -	€ 1.907.252
4. Krediet maatregelen waterlichaam Duurswold	€ 200.000		€ 200.000	€ 200.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5. Krediet maatregelen waterlichaam Hunze	€ 8.391.500	€ -1.400.000	€ 6.991.500	€ 49.336	€ 307.777	€ -	€ 6.634.387	€ 6.314.000	€ 1.350.000	€ 1.670.387
6. Krediet maatregelen waterlichaam Zuidlaardermeer	€ 2.565.000		€ 2.565.000	€ -	€ -	€ -	€ 2.565.000	€ 2.565.000	€ -	€ -
	€ 19.408.900	€ -2.233.546	€ 17.175.354	€ 399.039	€ 670.675	€ 234.257	€ 15.871.382	€ 10.784.000	€ 1.350.000	€ 6.437.382

In bijlage 2 is een gedetailleerd inzicht gegeven in de diverse onderscheiden maatregelen per kredietonderdeel.

Inhoudelijke voortgang programmakredieten

In 2016 is het programma gestart en in bijlage 1 is per maatregel de stand van zaken van de uitvoering op 31 december 2020 uitgebeeld ten opzichte van de opgave (maximaal 100%), inclusief de planning.

Onderstaand is een toelichting van de stand van zaken opgenomen per kredietonderdeel naar algemeen, ontwikkelingen en risico's.

Bestuursvoorstel

In het onderdeel risico's worden die (bestuurlijk relevante) zaken benoemd die bijvoorbeeld voorafgaand aan de uitvoering leiden tot het niet beschikbaar zijn voor realisatie en daardoor een risico kunnen vormen met impact op tijd en geld en risico's in de uitvoeringsfase. Deze laatste hebben veelal direct een impact op de voortgang inhoudelijk of financieel.

Een belangrijk onderdeel voor de realisatie van projecten is de beschikbaarheid van de gebieden voor inrichting. In de integrale projecten die in combinatie met het Natuurnetwerk Nederland worden gerealiseerd is afgesproken dat de provincie de betreffende gronden vrij maakt voor inrichting. Hoewel daar door Prolander namens de provincies een forse inspanning wordt gedaan is dit voor een aantal gebieden die in de huidige periode voor realisatie staan geprogrammeerd nog niet gelukt. Inrichting voor KRW en NNN zonder beschikking van de ondergrond is niet mogelijk en is de belangrijkste reden dat er enkele projecten mogelijk pas in de volgende periode kunnen worden uitgevoerd.

Verder hebben enkele maatregelen vertraging opgelopen door de beperkingen die CORONA op met name de één-op-één contacten en groepsbijeenkomsten heeft.

Ad 1. Natuurvriendelijke oevers (NVO's)

Algemeen

- De opgave voor het waterlichaam Noord Willemskanaal is opgenomen onder watersysteem Drentse Aa. De aanleg van deze NVO (3km) wordt gerealiseerd in 2021.
- Van de natuurvriendelijke oevers in Duurswold is 0,8 km gereed en 1,9 km van de totaal geprogrammeerde 2,7 km in uitvoering..
- Voor het gebied Fiemel is 0,8 km opgenomen welke in de periode 2010-2015 op de planning stond, maar vanwege de uitvoering gecombineerd wordt met de opgave voor de periode 2016-2021 van 2,6 km. Totaal betekent dit voor het gebied Fiemel een opgave van 3,4 km. (zoals opgenomen op pagina 64 van het beheerprogramma en op pagina 66 staat de 2,6 km opgenomen). Deze opgave van 3,4 km wordt gecombineerd uitgevoerd met andere werkzaamheden aan het afwateringskanaal Fiemel. Het algemeen bestuur heeft hiervoor op 23 maart 2016 besloten de benodigde gelden en opgave vanuit het programmabudget toe te voegen aan een separaat krediet hiervoor. Omdat de NVO's volledig op eigen grond worden gerealiseerd hoeven we geen grond aan te kopen. Daarom hebben we alleen de geraamde € 236.000,- nodig. De geraamde kosten voor grondaankopen (€ 72.000,-) blijven binnen het programmakrediet NVO's beschikbaar.
- In Oldambt/Fiemel is in 2019 van de totaal geprogrammeerde NVO's 2 km in uitvoering. Het overige deel van de opgave hangt af van de uitkomst van de evaluatie doelbereik en was gepland in 2022. In bijlage 1 is dit overige deel gekwalificeerd als uitloop, loopt vertraging op, uitvoering 2021-2023.
- Waterlichaam Kanalen Hunze-Veenkoloniën heeft een opgave voor 8 km aan te realiseren nieuwe NVO's. In afgelopen programmaperiode is de opgave gerealiseerd binnen het eigendom van het waterschap of binnen het eigendom en met medewerking van de gemeente. Voor de gerealiseerde oevers zijn oeverplannen opgesteld en wordt er gemonitord (2016-2017) op de ecologische ontwikkelingen en bijdrage aan de KRW doelen. De nieuwe opgave geeft minder mogelijkheden om op eigen gronden de NVO's te realiseren en zullen er gronden aangekocht moeten worden. Aankoop van de gronden gebeurt op basis van vrijwilligheid van de eigenaren. Met de evaluatie van de eerder gerealiseerde oevers, zullen mede daarop gebaseerd de nieuwe oevers hun inrichtingsvorm krijgen. De start van de voorbereidingen (locatiekeuzen en gesprekken eigenaren) is begonnen in 2017 en doorlopend in 2018. In 2020 is 6,8 km van de geplande NVO's

Bestuursvoorstel

gereed gekomen. Voor de overige km's worden er plannen gemaakt. Het waterlichaam Kanalen Westerwolde heeft een totale opgave aan 12 km te realiseren NVO in 2027. Tot 2015 is er 12,7 km. NVO aangelegd en wordt daarmee al ruim voldaan aan de totale KRW opgave. In de programmaperiode 2016-2021 zal nog 9 km NVO worden aangelegd als deze door groot onderhoud of plannen van derden mee kunnen liften. In 2020 is hiervan 3,5 km gereed en 5,5 km in voorbereiding. In bijlage 1 is de voorgang t.o.v. deze 9 km weergegeven.

Ontwikkelingen

De nog niet gerealiseerde opgaven voor de aangegeven watersystemen worden zo veel als mogelijk in één opdracht gefaseerd uitgewerkt en gerealiseerd. Voor waterlichaam Kanalen Hunze-Veenkoloniën en waterlichaam Kanalen Westerwolde is een POP3 subsidie toegewezen. NVO's met een lengte van 6,8 km kon daar al worden gerealiseerd. In Kanalen Westerwolde is een baggerproject in combinatie met NVO's in uitvoering. Tot nu toe is daar 3,5 km aan NVO gereed..

Risico's

Het aankopen van gronden van grondeigenaren voor de realisatie van NVO's geschiedt op basis van vrijwilligheid. Willen grondeigenaren geen gronden afstaan of medewerking verlenen, dan zal de NVO daar geen doorgang kunnen vinden. Aaneengesloten trajecten van NVO zijn echter wel gewenst.

Ad 2. Vispassages

Algemeen

Op pagina 64 van het Beheerprogramma is aangegeven dat er in totaal 17 vispassages als opgave in de periode 2016-2021 worden aangelegd. Een groot deel van deze vispassages (15) maakt deel uit van de diverse beekherstelmaatregelen in de beeksystemen. Zeven vispassages zijn opgenomen in de hermeandering in de EHS Westerwolde (traject Renneborg -Ter Apel) waarvoor een separaat krediet is verstrekt. Twee vispassages zijn opgenomen in de aanpassingsmaatregelen in de Drentsche Aa en een zestal in de maatregelen voor de Hunze als integraal onderdeel van het programmabudget voor deze waterlichamen. Daarnaast resteren dan nog 2 vispassages die als separaat programmabudget zijn opgenomen. Het betreft hier de vispassage bij gemaal de Groeve en de vispassage in het Veelerdiep.

Ontwikkelingen

De vispassage Veelerdiep is gereed. De vispassages die in de integrale projecten zijn opgenomen lopen mee in de daarvoor geldende planning.

De vispassage voor gemaal Oostermoer wordt gecombineerd met het visvriendelijk maken van de pompen in gemaal Oostermoer. In 2020 is de technische planuitwerking daarvan gestart. Voor dit project is een bijdrage vanuit de POP3 subsidie voor het integrale project Noordma beschikt. De penvoerder van het totale project is Stichting Het Drentse Landschap.

Het opheffen van het vismigratieknelpunt in het Rolderdiep is onderdeel van de hermeandering van dit traject. Beide onderdelen zijn gefaseerd en geprogrammeerd in de programmaperiode 2022–2027.

Risico's

-

Bestuursvoorstel

Ad 3. Drentse Aa

Algemeen

Naast de opgave voor natuurvriendelijke oevers in het Noord Willemskanaal liggen er binnen het programmakrediet voor de Drentse Aa met name opgaven voor beekherstel (hermeandering en/of beekbodemverhoging) voor de trajecten Zeegserloopje, Loonerdiep-Taarlooschediep, Anlooërdiep, Rolderdiep (in combinatie met opheffen visbarrières) en Witterdiep en de voorbereiding voor hermeandering van het Amerdiep (uitvoering na 2021).

Ontwikkelingen

De provincie Drenthe en de terrein beherende organisatie Staatsbosbeheer hebben gezamenlijk met het waterschap de Inrichtingsvisie beekdal Drentse Aa uitgewerkt. Daarbinnen heeft de afweging en afstemming plaatsgevonden over welke maatregelen vanuit landschap, natuur (Natuurnetwerk Nederland, Natura2000, PAS [Programma Aanpak Stikstof] en water (KRW en WB21) in de verschillende deelgebieden wenselijk en haalbaar zijn. Daarmee is ook een nadere invulling gegeven aan de keuzes voor de inrichting van deelgebieden en welke combinaties van verschillende opgaven in de deelgebieden worden meegenomen. Hierin zijn voor het waterschap onder meer de KRW beekherstelopgaven Zeegserloopje, Loonerdiep-Taarlooschediep, Anlooërdiep en Rolderdiep opgenomen. Binnen het kader van de inrichtingsvisie worden plannen per deelgebied nader vormgegeven.

Vanuit de landbouw loopt een initiatief om te kijken in hoeverre ze tot een eigen ontwikkelingsplan kunnen komen voor Amerdiep waarin zowel een verbetering van de landbouwstructuur als ook de opgaven voor natuur, water vasthouden en KRW (hermeandering). De Bestuurscommissie Drentsche Aa (Prolander) neemt het initiatief voor de nadere verkenning van de mogelijkheden in dit gebied. Realisatie van maatregelen wordt in de volgende planperiode haalbaar geacht.

In 2020 is de planvorming en voorbereiding afgerond van het Pilotproject Beekverhoging Drentsche Aa) voor het Loonerdiep/Taarlooschediep, een deel van het Zeegserloopje en een deel van het Anlooërdiep met een gezamenlijke lengte van 7 km. De uitvoering hiervan is in 2020 voorbereid en wordt in 2021 gerealiseerd. Hiervoor is een subsidie verkregen in het kader van het EU-programma POP3. De voorbereiding van het projectgebied Witterdiep is in 2020 afgerond waarna de uitvoering daarvan volgens planning in 2021 gereed zal komen. Ook voor deze maatregel is een subsidie verkregen in het kader van het EU-programma POP3.

Risico's

In 2017 is overeengekomen dat de PAS-maatregelen in lijn worden gebracht met onze insteek qua KRW-maatregelen. Dit is inmiddels verder uitgewerkt en er zijn afspraken tussen de betrokken partijen gemaakt. Het Pilotproject Beekverhoging Drentsche Aa zal eerst als onderzoeksproject worden uitgevoerd alvorens bepaald wordt welke verdere maatregelen concreet in de volgende programmaperiode worden opgenomen.

De voortgang van de inrichting van de deelgebieden binnen de EHS (Natuurnetwerk Nederland) is afhankelijk van de voortgang met het voor inrichting beschikbaar krijgen van gronden. De provincie Drenthe heeft hiervoor een programma opgezet maar is hierbij afhankelijk van de vrijwillige medewerking van de grondeigenaren.

Het beschikbaar krijgen van de gronden voor natuurinrichting is noodzakelijk maar moeilijk voorspelbaar.

De hermeandering van het Rolderdiep inclusief de daarbij behorende vismigratieknelpunten is nu in de volgende periode 2022 – 2027 geprogrammeerd.

Bestuursvoorstel

Ad 4. Duurswold

Algemeen

In Duurswold bestaat de KRW- opgave uit het baggeren van (delen van) het Schildmeer en het realiseren van 2,7 km natuurvriendelijke oevers.

Ontwikkelingen

Van de geplande natuurvriendelijke oevers is 0,8km gereed. Een traject van 1,9 km is in uitvoering. Er is eerst voor de beoogde KRW-doelen nagegaan wat de effectiviteit is van de extra 2,7 km ten opzichte van het aanwezige type oevers. Verder is de geprogrammeerde opgave 'Baggeren in het Schildmeer' geheel gereed. Hiermee is enerzijds de vertroebeling van het meer tegengegaan en is de vaargeul verder op diepte gebracht.

Ad 5. Hunze

Algemeen

In de Hunze bestaat de KRW-opgave uit 17,2 km beekherstel (hermeandering, inrichting oeverzones en overstromingsvlakte, variatie in stroomsnelheid). Deze opgave is gepland in meerdere deeltrajecten. De opgave wordt vaak tezamen met de opgave 'water vasthouden bovenstreams' voor vergroting van de robuustheid van het watersysteem gerealiseerd. In de trajecten met een vismigratiebarrière wordt deze ook aangepakt.

Om de realisatie efficiënt te laten verlopen is in het Drentse deel de samenwerking met de provincie Drenthe gezocht die verantwoordelijk is voor de realisatie van het Natuur Netwerk Nederland (NNN). In een gezamenlijk aanpak tussen provincie, waterschap en andere belanghebbende organisaties wordt de komende programmaperiode gewerkt aan het beschikbaar krijgen van de gronden voor inrichting en de realisatie van de verschillende opgaven. Deze samenwerking wordt begeleid door de stuurgroep Hunze. In het Groningse deel is er voor gekozen de synergie uit de samenwerking KRW en NNN op projectbasis in te vullen.

Ontwikkelingen

Voor de Hunze is door de betrokken partijen het maatregelprogramma Hunze, inclusief aanpak en prioritering opgesteld. Omdat realisatie voor een belangrijk deel afhankelijk is van het voor inrichting beschikbaar krijgen van de gronden zal voor de inrichting ingespeeld worden op de voortgang van dat onderdeel. De kilometers beekherstel kunnen daarmee ook in een ander - eventueel pas voor de volgende programmaperiode benoemd - deeltraject van de Hunze worden gerealiseerd. Dit betekent vooral dat de volgorde van realisatie kan wijzigen.

De planuitwerking voor Plangebied Paardetangen is in 2018 in voorbereiding genomen. De uitvoering is in 2020 gestart en in het eerste kwartaal van 2021 afgerond.

Voor het plangebied De Branden, inclusief een klein gedeelte van Achtermade is de planuitwerking gestart en dit zal doorlopen tot en met begin 2022. De uitvoering is gepland in 2022.

Voor de Bronnergermaden (Voorste diep) wordt duidelijk dat de voor inrichting benodigde gronden niet voor het gehele plangebied voor 2021 beschikbaar kunnen komen voor inrichting. Voor het meest zuidelijke gedeelte direct ten zuiden van Borger is in het projectgedeelte genaamd inrichting Voorste

Bestuursvoorstel

Diep-Flessenhals de grond wel beschikbaar. Het Drentse Landschap is trekker. De uitvoering is in 2020 gestart en in het eerste kwartaal van 2021 afgerond.

Inmiddels is voor het overige gedeelte van gebied Bronnergermeden inclusief het resterende deel van Achtermade en het gebied Achterste diep een integraal gebiedsproces gestart waarin NNN opgaven en KRW opgaven in combinatie met landbouwontwikkelingen en recreatiemogelijkheden wordt onderzocht. Voor het gebied rondom het Achterste diep wordt dit proces gecombineerd met het proces van de Regiodeal Natuurinclusieve Landbouw.

De planvoorbereiding voor herinrichting Noordma en Zuidoevers is gestart Het project was oorspronkelijk geheel gepland voor de periode 2022-2027 maar is door de verkregen grondposities reeds in 2020 gestart met de planuitwerking

De KRW (en klimaat) doelen uit de huidige programmaperiode die door het niet beschikbaar komen van grond voor inrichting niet kunnen worden uitgevoerd zijn geprogrammeerd in de volgende programmaperiode 2022 – 2027. Dit betreft onder meer opgaven uit het noordelijk deel van Bronnegermeden en het gebied Zoerse landen dat onderdeel is van het pilotgebied veenoxidatie Valthermond, Beekherstel Hermeandering Annerveense Lenten en Beekherstel Hermeandering Duunsche landen en Breevenen.

Risico's

Door stagnatie in het beschikbaar krijgen van gronden voor inrichting kan in sommige gevallen het voor deze periode benoemde trajectgedeelte niet worden gerealiseerd. Hoewel de provincie Drenthe voor de opgave in de gehele Hunze het grondstrategieplan Hunze heeft opgezet is men afhankelijk van de vrijwillige medewerking van de grondeigenaren. Om de geplande lengte beekherstel te realiseren is het gewenst in te spelen op de actuele ontwikkelingen in de beschikbaarheid van grond voor inrichting.

Ad 6. Zuidlaardermeer

Algemeen

Het opstellen van het inrichtingsplan Zuidlaardermeer is conform bestuurlijke afspraken uit het Coalitieakkoord met voorrang opgepakt. Dit betekent dat dit is opgepakt waarop in 2019 over het Integraal maatregelplan bestuurlijke besluitvorming heeft plaatsgevonden. Op basis van het inrichtingsplan kan de feitelijke inrichting plaatsvinden.

Ontwikkelingen

Vorbereidingsactiviteiten zijn in 2016 gestart en lopen door in 2017 en 2018 en zijn afgerond in 2019 met een Integraal Maatregelplan Zuidlaardermeer. Zo is er in bestuurlijk overleg besloten dat de diverse bij het Zuidlaardermeer betrokken instanties een gezamenlijk plan van aanpak en inrichtingsmaatregelplan opstellen waarbij ook wordt gezocht naar synergie met maatregelen voor mitigatie van bodemdalingseffecten. De maatregelen uit het Integraal Maatregelplan Zuidlaardermeer waarvoor waterschap Hunze en Aa's de trekker is worden in overleg met en inbreng van de betrokken partijen voorbereid en vormgegeven. Inmiddels is er voor een gedeelte van het proces en enkele van de KRW maatregelen een EU-Interreg bijdrage verkregen onder de projectnaam CANAPE. Vorbereidende onderzoeken in het Zuidlaardermeergebied zijn in 2019 gestart en lopen door in 2021.

Bestuursvoorstel

Risico's

De maatregelen zullen in combinatie met de mitigatie van de gevolgen van de bodemdaling door aardgaswinning worden uitgewerkt. Mogelijk zijn daarbij de opgaven voor de KRW en de mitigatie van Bodemdaling conflicterend.

Financiën

In de bestuursvergadering van 24 juni 2020 zijn de maatregelen voor de planperiode 2022-2027 vastgesteld. Een deel van de maatregelen die voor de periode 2016-2021 waren geprogrammeerd zijn gefaseerd naar de volgende planperiode. Dit betekent dat deze financieel ook in de volgende planperiode worden opgenomen en uit het huidige programmakrediet zijn verwijderd. Bij de vaststelling van het waterbeheerprogramma 2022-2027 in december 2021 zal voor deze en de nieuw geplande investeringen in deze planperiode een nieuw programmakrediet worden aangevraagd. De afgeraamde voorziene investeringen uit de periode 2016-2021 waren geraamd op een bedrag van circa € 10,7 mln. In de nieuwe planperiode is rekening gehouden met de geactualiseerde kosten voor de betreffende maatregelen en dit pakket wordt ingeschat op € 17,2 mln. Deze kostenverhoging wordt veroorzaakt door indexering, veranderde marktomstandigheden in zowel uitvoering als grondverwerving en verminderde co-financiering door beoogde samenwerkingspartners.

Voorstel

Kennis nemen van de stand van zaken.

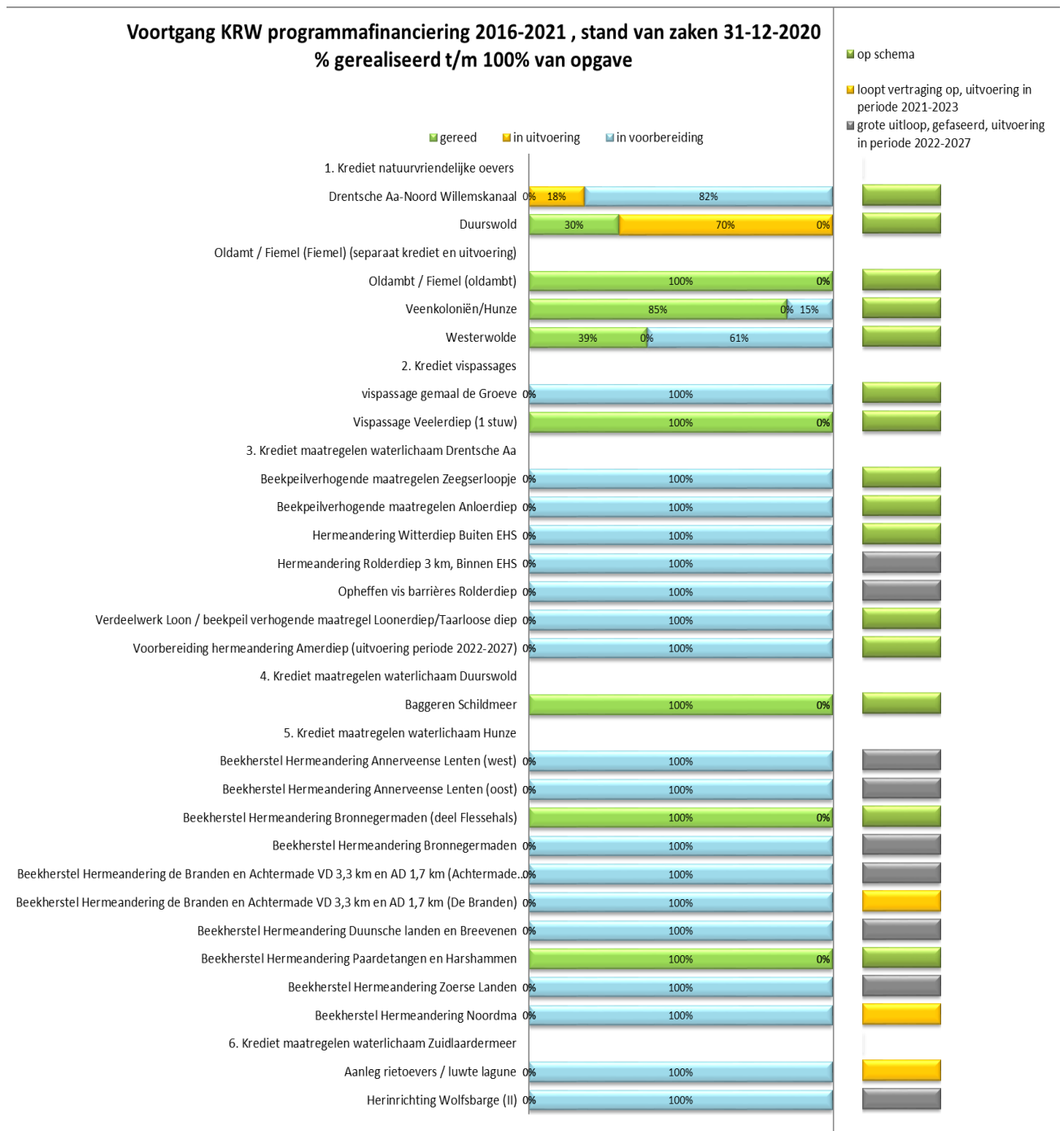
namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf

Bestuursvoorstel

Bijlage 1: Grafische presentatie van voortgang KRW programmafinancieringsonderdelen, stand van zaken 31 december 2020

* Zie tekst voor verklaring

Bestuursvoorstel

Bijlage 2 (A) :

Detailinformatie KRW programmafinancieringsonderdelen per 31 december 2020

Bijlage 2A Detailinformatie financiële stand van zaken per programmakrediet

Programmafinanciering KRW programma 2016 - 2021	opgave	kostenraming	Besteed		Aangevane verplichtingen	Nog te besteden	wijziging		nog te besteden
			t/m vorige rapportage	deze periode			naar 2022-2027	vanuit 2022-2027	
			Totaal						
1. Krediet natuurvriendelijke oevers									
Drentsche Aa - Noord Willemskanaal (vlg. Beheerprogramma)	3 km	1.041.900				1.041.900			
Duurswold	2,7 km	320.000		81.736	34.635	203.630			
Oldamt / Fiemel (Fiemel) (overgeheveld 3,4 km en € 236.000/AB 26-03-2016)	-	72.000				72.000			
Oldamt / Fiemel (oldambt)	2 km	235.000				235.000			
Veenkoloniën	8 km	487.500	58.815	19.152	145.629	263.904			
Westerwolde	9 km	795.000		244.822	6.869	543.309			
	24,7 km	2.951.400	58.815	345.710	187.133	2.359.743	0	0	2.359.743
2. Krediet vispassages									
vispassage gemaal de Groeve	1 stuks	477.454				477.454			
Vispassage Veelerdiep (1 stuw)	1 stuks	75.000	52.454			22.546			
		552.454	52.454	0	0	500.000	0	0	500.000
3. Krediet maatregelen waterlichaam Drentsche Aa									
Beekpeilverhogende maatregelen Zeegserloopje		100.000				100.000			
Beekpeilverhogende maatregelen Anloerdiep		100.000				100.000			
Hermeandering Rolderdiep 3 km, Binnen EHS		1.905.000				0	1.905.000		
Hermeandering Witterdiep Buiten EHS		1.135.000	38.138	16.893	47.125	1.032.844			
Opheffen vis barrières Rolderdiep		200.000				200.000			
Verdeelwerk Loon / beekpeil verhogende maatregel Loonerdiep/Taarlose diep		200.000	296	296		199.408			
Voorbereiding hermeandering Amerdiep (uitvoering periode 2022-2027)		275.000				275.000			
		3.915.000	38.434	17.189	47.125	3.812.252	1.905.000	0	1.907.252
4. Krediet maatregelen waterlichaam Duurswold									
Baggeren Schildmeer		200.000	200.000			0			
		200.000	200.000	0	0	0	0	0	0
5. Krediet maatregelen waterlichaam Hunze									
Beekherstel Hermeandering Annerveense Lenten	1,8 km	1.035.000				0	1.035.000		
Beekherstel Hermeandering Bronnegermaden, flessehals		100.000				100.000			
Beekherstel Hermeandering Bronnegermaden	3,4 km	1.549.000				0	1.549.000		
Beekherstel Hermeandering de Branden en Achtermade VD 3,3 km en AD 1,7 km	5 km	1.175.000				0	1.175.000		
Beekherstel Hermeandering Duunsche landen en Breevenen	3 km	1.455.000				0	1.455.000		
Beekherstel Hermeandering Paardetangen en Harshammen	1,5 km	577.500	49.336	307.777		220.387			
Beekherstel Hermeandering Zoerse Landen	2,5 km	1.100.000				0	1.100.000		
Beekherstel Noordma	2 km	0				0		1.350.000	
	19,2 km	6.991.500	49.336	307.777	0	6.634.387	6.314.000	1.350.000	1.670.387
6. Krediet maatregelen waterlichaam Zuidlaardermeer									
Aanleg rietoovers / luwte lagune	1 stuks	800.000				0	800.000		
Herinrichting Wolfsbarge (II)	1 stuks	1.765.000				0	1.765.000		
		2.565.000	0	0	0	2.565.000	2.565.000	0	0
Totaalbedrag programmafinanciering beheerprogramma 2016 - 2021		17.175.354	399.039	670.675	234.257	15.871.382	10.784.000	1.350.000	6.437.382